

Αειφόρος και Ανταγωνιστικός Τουρισμός στην Ευρώπη

Αγαπητοί φίλοι, κυρίες και κύριοι

Πρώτα θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου για την πρόσκληση σας να παρευρεθώ στο συνέδριο σας και να εκφράσω τις απόψεις της οργάνωσής μου για το πολύ ενδιαφέρον και πάντα επίκαιρο θέμα του τουρισμού.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Τουρισμός σαν τομέας της οικονομίας αναγνωρίζεται ως ένας από τους σημαντικότερους με πολύ μεγάλη ανάπτυξη και δυναμική τις τελευταίες δεκαετίες.

Παρά το γεγονός ότι από την φύση του είναι ευαίσθητος και εύκολα επηρεάζεται από αλλαγές, και γεγονότα όπως πολιτικά, κοινωνικά, επιδημίες, φυσικές καταστροφές, πολέμους κλπ, ταυτόχρονα διαπιστώνεται ότι όσο εύκολα επηρεάζεται, άλλο τόσο εύκολα επανακάμπτει σε σχέση με άλλους τομείς της οικονομίας.

Παρόλο ότι δομικά οι οικονομίες των κρατών δεν μπορούν να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στον τουρισμό, λόγω αυτών των ιδιορρυθμιών, από την άλλη λόγω του μεγέθους του, της δυναμικής του και της μεγάλης συμβολής του στην ανάπτυξη και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής όλων των οικονομιών του κόσμου.

Θεωρούμε λοιπόν την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εισηγηθεί την συζήτηση για ένα νέο πολιτικό πλαίσιο για τον Ευρωπαϊκό Τουρισμό, πολύ σωστή κίνηση που μπορεί να βοηθήσει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα την Ευρωπαϊκή Οικονομία.

Ασφαλώς δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας η σημερινή, δεινή οικονομική κατάσταση των χωρών της Ευρώπης και ιδιαίτερα των χωρών μελών της ΟΝΕ.

Η διεθνής οικονομική κρίση όπως εκδηλώνεται, αποδεικνύεται συστημική, και πολύ βαθύτερη από ότι αρχικά εκτιμείτο. Τα μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης, όπως εφαρμόζονται από την ΤΡΟΙΚΑ, όχι μόνον δεν αντιμετωπίζουν τα προβλήματα του χρέους των κρατών, απεναντίας, στην πράξη φαίνεται να οδηγούν σε χαώδεις καταστάσεις, διεύρυνση του χρέους και εξαθλίωση των πολιτών.

Είναι επομένως φανερό ότι η καταβράθρωση των μισθών και δικαιωμάτων των εργαζομένων, η κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας, δεν βοηθούν στην επίτευξη των στόχων που τίθενται μπροστά μας για τον τουρισμό και όσο διαρκεί και βαθαίνει η κρίση, ο τουρισμός δεν θα παραμείνει ανεπηρέαστος.

Παρόλα αυτά, η προσπάθεια συντονισμού των ενεργειών των κρατών της Ε.Ε. στα θέματα του τουρισμού, με την στήριξη της ίδιας της Ε.Ε. προς τα κράτη, για την εφαρμογή μίας ολιστικής προσέγγισης με την εμπλοκή όλων των ενδιαφερομένων, εργοδοτών, εργαζομένων, τοπικών αρχών κλπ, παραμένει ορθός στόχος και αναβαθμισμένος θα έλεγα, τον οποίο πρέπει να επιδιώξουμε να πετύχουμε.

Στην παρέμβαση μου θα σταθώ σε μερικά ζητήματα, που κατά την γνώμη μου έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην επιτυχία του στόχου για Αειφόρο Τουριστική Ανάπτυξη της Ευρώπης.

Ο τουρισμός διαθέτει μεγάλη ποικιλία προϊόντων που μπορεί να ικανοποιήσει όλα τα ενδιαφέροντα των εν δυνάμει τουριστών. Το θέμα όμως που τίθεται μπροστά μας είναι με ποιο τρόπο και με πόση διαφορά σε σχέση με άλλους τουριστικούς προορισμούς θα προτείνουμε το προϊόν μας προς τους καταναλωτές.

Η Ευρώπη σαν τουριστικός προορισμός διαθέτει πλούσιο υπόβαθρο, ιστορικό, πολιτιστικό, θεματικό που μπορεί να ικανοποιήσει κάθε γούστο.

Πέραν λοιπόν των σχεδιασμών του κάθε κράτους, που συμφωνούμε ότι πρέπει να ετοιμαστεί με ορίζοντα την 10ετία, η ανάδειξη των κριμένων «θησαυρών» μας πρέπει να τεθεί κάτω από μελέτη και έρευνα και να αξιολογηθούν.

Η στήριξη της προσπάθειας αυτής από κοινοτικούς πόρους, είναι απαραίτητη. Όπου κριθεί αναγκαίο να παρασχεθούν κίνητρα και βοήθεια, ιδιαίτερα σε απομακρυσμένες και απομονωμένες περιοχές, στοχευμένα.

Να βοηθούν οι τοπικές κοινωνίες να προωθήσουν τις δυνατότητες τους τουριστικά, με στόχο την ανάπτυξη τους και τη δημιουργία απασχόλησης. Μέσω της προσπάθειας θα πρέπει να αναδειχθεί η διαφορετικότητα της Ευρώπης από άλλους Τουριστικούς προορισμούς σε σχέση με τα επίπεδα υπηρεσιών και το δομικό και φυσικό περιβάλλον.

Ο ανθρώπινος παράγοντας έχει για τον τουρισμό και την ανάπτυξη του, θεμελιώδη σημασία. Συμφωνούμε με τις απόψεις για την καθιέρωση Ευρωπαϊκού Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Η νομική ρύθμιση αυτού του ζητήματος, θα διασφαλίσει ψηλά επίπεδα παρερχομένων υπηρεσιών αλλά και αίσθηση ασφάλειας και αξίας στους επαγγελματίες του τομέα.

Το θέμα αυτό σχετίζεται άμεσα με τα ζητήματα της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης που επίσης πρέπει να ρυθμιστεί και να

ελεγχθεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με στόχο ακριβώς την ανάδειξη της Ευρώπης ως του ποιοτικά καλύτερου τουριστικού προορισμού.

Εδώ θέλω να θέσω τους προβληματισμούς μου όσον αφορά το πρόγραμμα «Leonardo da Vinci» και τον τρόπο που εφαρμόζεται.

Δυστυχώς διαπιστώνονται πολλά κενά στην εφαρμογή και παρακολούθηση του προγράμματος, κενά που αποβαίνουν στο τέλος της ημέρας σε βάρος των στόχων του προγράμματος.

Έχουμε διαπιστώσει στην Κύπρο, και πιστεύω το ίδιο συμβαίνει και στις άλλες χώρες της Ευρώπης, ότι οι σπουδαστές που καταλήγουν στα ξενοδοχεία μας, δεν τυγχάνουν κατάρτισης αλλά συμπληρώνουν θέσεις εργασίας.

Για του ξενοδόχους το πρόγραμμα αποτελεί πηγή φτηνού εργατικού δυναμικού και έτσι αξιοποιείται. Οι σπουδαστές εργάζονται σε αρκετές περιπτώσεις κάτω από πολλή πίεση με εξοντωτικά ωράρια εργασίας και τυγχάνουν αθέμιτης εκμετάλλευσης και άνισης μεταχείρισης.

Την ίδια στιγμή εκτοπίζεται μόνιμο και έμπειρο προσωπικό από την βιομηχανία με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνθήκες ανάπτυξης της ξενοφοβίας και του ρατσισμού ανάμεσα στο ντόπιο εργατικό δυναμικό, αλλά και να υποβιβάζονται και τα επίπεδα των προσφερομένων υπηρεσιών των ξενοδοχειακών μονάδων, ανάλογα και με τους αριθμούς των φοιτητών που χρησιμοποιούνται.

Το Συνδικαλιστικό κίνημα της Κύπρου έθεσε το πρόβλημα αυτό προς συζήτηση σε τριμερή σώματα με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων στο θέμα, όπου διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. το κράτος που υποδέχεται τους σπουδαστές δεν τυγχάνει επαρκούς και έγκαιρης ενημέρωσης, για τον αριθμό των σπουδαστών που έρχονται στα πλαίσια του προγράμματος, ούτε για τις επιχειρήσεις στις οποίες απασχολούνται. Κανένας δεν γνωρίζει πόσοι έρχονται, πότε έρχονται, πότε φεύγουν και σε ποιες επιχειρήσεις ευρίσκονται.
2. ο έλεγχος για την εφαρμογή των κανονισμών του προγράμματος για την εξάσκηση των σπουδαστών αν περνούν καλά, αν υπάρχουν προβλήματα, ανήκει στην χώρα από την οποία προέρχονται και όχι στην χώρα που τους υποδέχεται, με αποτέλεσμα ο έλεγχος να είναι ελλιπής μέχρι και ανύπαρκτος.

Από την εμπειρία μας στο θέμα αυτό, αβίαστα μπορούμε να πούμε ότι δεν εξυπηρετούνται οι στόχοι που τίθενται από το ίδιο το πρόγραμμα, και κατ' επέκταση και οι στόχοι για αειφόρο και ανταγωνιστικό Ευρωπαϊκό

Τουρισμό, ουσιαστική πτυχή του οποίου αποτελεί η ποιοτική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, τα ψηλά επίπεδα υπηρεσιών και η σταθερή απασχόληση σε ευχάριστο και παραγωγικό εργασιακό περιβάλλον.

Θα ήταν καλά εάν στα πλαίσια αυτής της συζήτησης προωθηθεί η διερεύνηση ο εντοπισμός των καινών που υπάρχουν και η λήψη άμεσων αποφάσεων για διόρθωση των στρεβλώσεων.

Ένας σημαντικός επίσης θεσμός που υποστηρίζουμε και χρειάζεται κατά τη γνώμη μας, ενίσχυση και ο οποίος συμβάλλει τα μέγιστα στην τουριστική ανάπτυξη είναι ο κοινωνικός τουρισμός.

Ήδη υπάρχει η πολύ θετική εμπειρία από την εφαρμογή του προγράμματος «CALYPSO», μέσα από την οποία τεκμηριώνεται ότι με σωστό προγραμματισμό, και σημαντική αύξηση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων για τον σκοπό αυτό, μπορούμε να επιτύχουμε πολλά ωφέλημα αποτελέσματα όπως:

- Σημαντική επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου σε περιοχές με έντονα εποχικά χαρακτηριστικά
- Αύξηση της απασχόλησης.
- Σημαντική κοινωνική προσφορά προς ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, που αδυνατούν να έχουν αξιοπρεπείς διακοπές
- Αύξηση του κύκλου εργασιών των ξενοδοχείων και άλλων τουριστικών επιχειρήσεων κατά την χειμερινή περίοδο. (Low season).

Κυρίες Κύριοι,

Πιστεύουμε ότι η επιτυχία όποιας δήποτε προσπάθειας για βελτίωση της τουριστικής ανάπτυξης και ιδιαίτερα της προώθησης της αειφορίας και της ανταγωνιστικότητας του τουρισμού, άπτεται άμεσα και πρώτιστα με τους ανθρώπους που τον υπηρετούν. Ο τουρισμός είναι από τη φύση του ανθρωποκεντρικός και η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων τίθεται από μόνη της πρώτη σε προτεραιότητα.

Η επικράτηση σωστών εργασιακών σχέσεων, η προώθηση και ο σεβασμός δίκαιων και ανθρώπινων όρων εργασίας, μέσω της συλλογικής διαπραγμάτευσης είναι στοιχεία που θα αποδώσουν κύρος, αξιοπρέπεια και αξιοπιστία στα τουριστικά επαγγέλματα. Με αυτό τον τρόπο θα προσελκύσουμε τους ικανότερους των νέων μας στα τουριστικά επαγγέλματα, διασφαλίζοντας τα ζητούμενα και απαιτούμενα ποιοτικά χαρακτηριστικά του τουρισμού μας σε σταθερή και μακροχρόνια βάση.

Επιτρέψτε μου σ' αυτό το σημείο να αναφέρω ότι, ύστερα από επιστημονική έρευνα του Ινστιτούτου εργασίας (INEK) της ΠΕΟ, έχει

διαπιστωθεί ότι η προσπάθεια των ξενοδόχων της Κύπρου, να επενδύσουν, μετά την ένταξη στην ΕΕ το 2004 και το άνοιγμα της αγοράς εργασίας, σε φτηνό και ανειδίκευτο προσωπικό, οδήγησε σε σημαντική μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας και σαν αποτέλεσμα αυτού στην μείωση της ανταγωνιστικότητας και της επικερδότητας των επιχειρήσεων.

Με την ελπίδα ο διάλογος που αναπτύσσεται γύρω από το θέμα μας να οδηγήσει σύντομα σε πρακτικά ωφέλημα αποτελέσματα που να ικανοποιούν και να ευεργετούν την Ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία εύχομαι κάθε επιτυχία στο συνέδριο.

Εμείς θα είμαστε πάντα έτοιμοι να συμβάλουμε στην επιτυχία των στόχων που θέτουμε, με κύριο μέλημα την ευημερία των πολιτών μας.

Ευχαριστώ πολύ,
Λευτέρης Γεωργιάδης
Γενικός Γραμματέας ΣΥΕΚΑ – ΠΠΕΟ